

og Søværnets Operative Kommando om sejladsforholdene ved Agersø Flak for nærmere at få belyst grundlaget for de fremførte bekymringer.

Spm. nr. S 767

Til økonomi- og erhvervsministeren (21/11 02) af:

Jørn Dohrmann (DF):

»Kan ministeren oplyse, i hvilket omfang der i dag bliver fragtet atomaffald med skibe gennem de danske farvande, og oplyse, om ministeren vil arbejde for, at den slags transporter med farligt gods bliver foretaget med lodstvang og med dobbeltkrogede skibe?«

Begrundelse

I perioden fra 1997 til 2001 er der i alt stødt 170 skibe på grund, og der har været 36 sammenstød i de danske farvande. På den baggrund er det interessant at få oplyst, hvilke tiltag ministeren fremover vil iværksætte for at forhindre uheld med miljøkatastrofer til følge i de danske farvande.

Svar (2/12 02)

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

De danske myndigheder har generelt et godt indblik i transporter af nukleare materialer, herunder atomaffald gennem de danske farvande. Således anbefales det i en resolution fra 1987 fra FN's Internationale Maritime Organisation – IMO – at skibe, der transporterer nukleare materialer gennem de danske farvande, deltager i det nationale meldesystem SHIPPOS. Hertil kommer, at VTS-Storebælt forespørger alle passerende skibe om deres last.

For så vidt angår transporter af nukleart materiale fremgår det af årsrapporten fra Strålehygiejnisk Institut, at der i år 2001 er foretaget 51 søtransporter gennem de danske farvande.

I henhold til lodsloven er der generelt lodspligt for skibe med radioaktive laster, for lastede olietankskibe og lastede kemikalietankskibe, samt for gastankskibe, der besejler de indre og ydre danske territorialfarvande samt dansk hav-

ne. Reglerne fremgår af § 8, stk. 1, i lodsloven samt af Forsvarsministeriets bekendtgørelse nr. 1048 af 29. november 2000 om pligt til at anvende lods på dansk søterritorium.

Reglerne om lodspligt finder ikke anvendelse for skibe, der alene foretager uskadelig passage gennem de danske stræder. Det følger af den internationale havret. Disse skibe er underlagt IMO's lodsanbefalinger for sejlruterne til og fra Østersøen. Anbefalingerne går ud på, at skibe, der transporterer nukleare materialer, bør anvende lods under passagen af de danske farvande. Hvis der modtages indberetning om, at et skib, der er omfattet af lodsanbefalingerne, ikke tager lods, indberetter Søfartsstyrelsen dette til skibets flagstat.

Det er fortsat regeringens holdning, at der bør indføres en egentlig lodspligt. Det er imidlertid et spørgsmål, som flere gange har været rejst internationalt, senest i forbindelse med ministerkonferencen i HELCOM regi sidste efterår. Her kunne der ikke opnås enighed om lodspligt.

Når spørgsmålet om lodspligt er svært, skyldes det, at man berører helt centrale rettigheder hos andre lande om adgang til deres havne eller en ret til uskadelig passage, som på det principielle plan ikke kun drejer sig om Østersøen og adgangen hertil.

Det er dog ikke ensbetydende med, at der ikke er sket noget på lodsområdet. HELCOM landene blev enige om at bakke op om et dansk ønske om en udvidelse af IMO's lodsanbefaling for gennemsejling af Øresund og Storebælt. Endvidere blev man enige om, at de berørte skibe skulle informeres om anbefalingerne, før skibet forlader en havn i Østersøen. Den ansvarlige havnemyndighed skal også informere Søværnets Operative Kommando om skibet, så det kan følges og eventuelt kontaktes, hvis det ikke følger lodsanbefalingerne.

Endvidere undersøger Søværnets Operative Kommando og Farvandsvæsenet, om man kan iværksætte yderligere tiltag for at sikre, at berørte skibe bliver gjort opmærksom på IMO's lodsanbefalinger, samt, at de indberettes til Søfartsstyrelsen, hvor dette ikke finder sted.

Viser de nye HELCOM initiativer sig ikke i løbet af kort tid at være effektive, er regeringen parat til at gøre endnu et forsøg på at få vendt den internationale stemning og fremsætte forslag i IMO om lodspligt.

Sikkerheden på skibe, som transporterer nukleart materiale, betragtes som meget høj. Siden 1. januar 2001 har alle skibe, som transporterer